

Messen del 11

NATTVERDLITURGIEN – del 2

(For del 1- se i arkivet)

Hvorfor bruke fysiske midler? Fordi mennesket er en psyko-somatisk helhet: «Om du var uten kropp ville han ha gitt deg rent ukroppslige gaver; men siden sjelen er knyttet til kroppen, gir han deg det åndelige i det fysiske.» (Johannes Chrysostemos)

Nattverden skjer «til minne om». Det vil si at det er ikke noen ny ofring av Kristus. Men det offer han gjorde én gang for alle på Golgata (Heb 7,27; 9,12; 10,10; 1 Pet 3,18), gjøres stadig på ny gjeldende. Ingen kommer til Faderen uten ved Sønnen (Joh 14,6), og det viser vi ofte til som avslutning på bønn: «ved Jesus Kristus, din Sønn, vår Herre», «i Jesu navn», «for Jesu Kristi skyld». Slik uttrykker vi dette avhengighetsforholdet i ord. Men i eucharistien uttrykker vi det også i handling, i et måltid der det legeme og det blod som ble ofret på Golgata, er tilstede.

Hvordan skal man forklare at brød og vin er legeme og blod? Dette har vært mye debattert opp igjennom teologihistorien. Jeg synes ikke det er nødvendig for forståelsen av og deltagelsen i nattverdligturgi at vi går inn på de teorier som er fremsatt om dette spørsmål. Vi får heller, som liturgien, bryte ut i et «Stort er troens mysterium!». «Den Hellige Ånd kommer til og utvirker det som overgår både ord og tanke... Slå deg til ro med at det skjer ved Den Hellige Ånd, på samme måte som det var ved den hellige jomfru og Den Hellige Ånd, at Herren, ved seg selv og i seg selv, tok kjød.» (St. Johannes fra Damaskus)

«Påminner vi deg om ...» er stadig et uttrykk som brukes. Jf ovenfor om anamnese. I påminnelsen inngår også «hans gjenkomst i herlighet». Jesus talte jo også om det i forbindelse med innstiftelsen av nattverden. Matt 26,29; Luk 22,16. Vår liturgi har også med ropet i Bibelens nest siste vers: «Amen. Ja, kom Herre Jesus.» Åp 22,20. Eucharistien er en foregripelse av det fullendte Guds rike, som Jesus fremstiller som et gjestebud eller Lammets bryllup. Matt 8,11; 22,1-14; Luk 13,28f; Åp 19,7.

Vi ber også for vårt liv og levnet at det må være til Guds ære. Jf Ef 5,8; 1 Tess 5,5; Matt 3,8. «Åndens enhet og fredens sambånd» er et vakkert uttrykk. Ef 4,3. Men det betinger mennesker som virkelig står for den bibelske sannhet. Biskopen har enhetens embete, men også det øvrige kleresi er viktig. Troen kan forvirres av vrang lære. Det er avgjørende å holde seg til dem som er tro mot sannheten. I forsvaret mot falsk lære blir det et viktig spørsmål «Hvor går du?» «Hvor feirer du messen?» Spørsmålet hvor det finnes virkelig enhet i fredens sambånd må kunne besvares med navn på konkrete personer. Vår biskop nevnes derfor ved navn. Også i eucharistiens møte med Gud kan vi gå i forbønn for våre medmennesker, slik vi gjør i siste del før bønnen oppsummeres i Fadervår. Selv om vi under nattverdhandlingen ber for bestemte personer - både levende og de som er døde i samfunn med Kristus - overlater vi selvsagt til Gud om og på hvilken måte han vil hjelpe dem.

Mellom Fadervår og kommunionen er flere formuleringer hentet fra Det nye testamente, og det kan være verdifullt å kjenne konteksten der:
«Brødet som vi bryter, gir oss del i Kristi legeme. Enda vi er mange, er vi ett legeme. For vi har alle del i det ene brød.» 1 Kor 10,16f.
«Se det Guds lam som bærer verdens synder.» Joh 1,29.

«Salige er de som er kalt til Lammets bryllup.» Åp 19,9.
«Herre, jeg er ikke verdig at du går inn under mitt tak. Men si bare ett ord, så blir min sjel helbredet.» Matt 8,8.

Ved utdelingen av sakramentet er det en nødvendig praksis at kommunikanten først sier «amen» til prestens distribusjonsord før han/hun spiser og drikker. Det er en markering av grunnlaget for deltagelse i kommunionen, nemlig troen på Jesus Kristus og hans realpresens, det vil si hans legeme og blods virkelige nærvær i brødet og vinen. Det er også et personlig vitnesbyrd i menighetens forsamling. For de flestes vedkommende er det den eneste gangen i messefeiringen de har ordet helt alene. Det kan knapt tenkes en mer sentral ting å bruke det ene ordet til, enn dette trosvitnesbyrd.

Takkebønnen etter nattverdsmåltidet kan veksle med kirkeåret. Men i alle alternativene er det lagt vekt på at takken gjelder nattverdets spesifikke gaver, Herrens legeme og blod i brødet og vinens skikkelse. Det er nærmest et kriterium for disse takkebønnene at de ikke passer hvis det ikke har vært feiret eucharisti.

Fader Tom Hængsle